

บทคัดย่อ

พิพิธภัณฑท์กับแหล่งโบราณคดีในต่างประเทศ

พิพิธภัณฑท์ประจำแหล่งโบราณคดีเป็นสถานที่ที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดีนั้นๆ โดยที่อาคารพิพิธภัณฑท์จะต่องไม่เป็นสิ่งแปลกปลอมทำลายทัศนียภาพของแหล่งโบราณคดี บทความนี้ ยกตัวอย่างพิพิธภัณฑท์ 4 แห่ง คือ พิพิธภัณฑท์สถานที่อาบน้ำชาวโรมัน ณ เมืองบาร ประเทศอังกฤษ ศูนย์ไวกิ่งแห่งยอร์วิค ณ เมืองยอร์ก ประเทศอังกฤษ พิพิธภัณฑท์สตอคโฮล์มยุคกลางประเทศสวีเดน และพิพิธภัณฑท์ ณ แหล่งโบราณคดีโอลิมเปีย ประเทศกรีก

Abstract

Archaeological Site Museums

Archaeological site museums are places to that provide information about the site to visitors. Museum buildings must not stand out from the landscape of the site. This article is about four site museums: the Roman Bath Museum and the Jorvik Viking Centre Museum in the United Kingdom, the Museum of Medieval Stockholm in Sweden and the Olympia site Museum in Greece.

พิพิธภัณฑท์กับแหล่งโบราณคดีในต่างประเทศ

เพ็ญพรรณ เจริญพร*

ในดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางมรดกวัฒนธรรม เช่นทวีปเอเชียและทวีปยุโรป จะมีแหล่งโบราณคดีอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งที่ปรากฏแก่สาธารณชนทั่วไปแล้ว และที่ซ่อนตัวอยู่ตามสถานที่ห่างไกล ในป่า ในถ้ำ ใต้น้ำ รวมทั้งที่อยู่ใต้ดิน ด้วยเหตุนี้หลายประเทศจึงกำหนดมาตรการปกป้องรักษาแหล่งโบราณคดีเหล่านั้นให้พ้นจากการถูกทำลายด้วยวิธีการต่างๆ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือโดยจงใจเพื่อการพัฒนาเมือง และโดยจงใจลักลอบขุดเพื่อหวังประโยชน์จากโบราณวัตถุ

แหล่งโบราณคดีจำนวนมากถูกค้นพบระหว่างการก่อสร้างอาคารสถานที่หรือสาธารณูปโภค เช่น การวางท่อประปา สร้างที่จอดรถ สร้างศูนย์การค้า สร้างอาคารเรียน หลายประเทศในยุโรปมีกฎหมายคุ้มครองบังคับให้มีการสำรวจและขุดค้นทางโบราณคดีก่อนการก่อสร้างขนาดใหญ่ เมื่อพบว่า ณ สถานที่ก่อสร้างเคยเป็นที่อยู่อาศัย หรือเป็นสถานที่สำคัญของคนในอดีต นักโบราณคดีจะดำเนินการขุดค้นอย่างละเอียดจนได้เรื่องราวหลักฐานของคนในอดีตนั้นเสียก่อน แม้จะทำให้ระยะเวลาการดำเนินการตามโครงการก่อสร้างต้องยืดเยื้อออกไปกว่ากำหนดเดิม และบางครั้งอาจต้องมีการปรับโครงการ และรูปแบบการก่อสร้าง หรือแม้แต่ยกเลิกการก่อสร้างนั้นแล้วเปลี่ยนแผนการเป็นการสร้างพิพิธภัณฑท์ ณ แหล่งโบราณคดีเพื่อเล่าเรื่องราวของมนุษย์ในอดีต จากหลักฐานที่ได้จากการขุดค้นของนักโบราณคดี

พิพิธภัณฑท์ที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นตัวอย่างพิพิธภัณฑท์สองแห่งซึ่งเกิดขึ้นโดยเริ่มต้นที่การก่อสร้างอาคารสาธารณะขนาดใหญ่ในประเทศที่เห็นความสำคัญของแหล่งโบราณคดีมากกว่าการพัฒนาบ้านเมืองด้วยการสร้างของใหม่ทำลายของเก่าแห่งที่สามเป็นพิพิธภัณฑท์ซึ่งตั้งหับอยู่บนทรากโบราณสถาน และแห่งสุดท้ายเป็น

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

พิพิธภัณฑ์ซึ่งสร้างขึ้นใหม่เพื่อเล่าเรื่องโบราณสถาน

1. ศูนย์ไวคิงแห่งยอร์วิค Jorvik Viking Centre

ตั้งอยู่ ณ เมืองยอร์ค ประเทศอังกฤษ

ชาวไวคิงเป็นนักเดินเรือที่เก่งกาจซึ่งมีถิ่นฐานดั้งเดิมในดินแดนสแกนดิเนเวีย ปรากฏหลักฐานวัฒนธรรมไวคิงในช่วงคริสต์ศักราช 800-1000 เรียกว่ายุคไวคิง ชาวไวคิงเลี้ยงชีพด้วยการประมง เลี้ยงสัตว์ ดักสัตว์และหาของป่า ในช่วงฤดูร้อนจึงจะออกทะเลไปยังดินแดนไกลๆ เพื่อค้าขายและหาพื้นที่ทำกินใหม่ๆ และต่อมาได้เข้ายึดครองดินแดนยุโรปตะวันตก เช่น สกอตแลนด์ ไอร์แลนด์ เวลส์ อังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนี ตามริมฝั่งทะเล และริมแม่น้ำ

ไวคิงเข้ายึดครองยอร์วิคในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 8 และทิ้งร่องรอยการอยู่อาศัยไว้เป็นจำนวนมากจนถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 10 กษัตริย์ไวคิงองค์สุดท้ายถูกขับออกจากยอร์วิค โดยพวกแซกซอน ในดินแดนยอร์วิค หรือก็คือ เมืองยอร์คในปัจจุบัน จึงมีหลักฐานของทั้งไวคิงและแซกซอนสืบต่อกัน

ในช่วงปี 1970 เศษ เมืองยอร์คมีโครงการก่อสร้างศูนย์การค้าขึ้น ณ แหล่งที่เรียกว่าประตูทองแดง (Coppergate) ก่อนที่จะเริ่มการก่อสร้างมีการขุดสำรวจทางโบราณคดี ณ สถานที่ก่อสร้างตามที่กฎหมายระบุไว้ นักโบราณคดีได้พบร่องรอยแหล่งที่อยู่อาศัยของชาวไวคิง รวมทั้งโครงกระดูกชาวไวคิงที่จมอยู่ใต้โคลนเปียกอยู่ในสภาพสมบูรณ์ โครงการศูนย์การค้าจึงต้องล่าช้าออกไปเพื่อให้มีการขุดค้นและศึกษาทางโบราณคดีอย่างละเอียด อาคารศูนย์การค้าถูกปรับรูปแบบให้บริเวณล่างสุดเป็นพิพิธภัณฑ์ประจำแหล่งโบราณคดีแสดงเรื่องราวของชาวยอร์วิคในอดีตตั้งแต่ยุคไวคิงสืบต่อมาถึงยุคแซกซอน ชั้นล่างสุดของพิพิธภัณฑ์จำลองเป็นหมู่บ้านไวคิง มีหุ่นชาวไวคิงทำกวีจวรรประจำวันอยู่ในหมู่บ้าน ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์จะนั่งรถไฟไฟฟ้าเหมือนเข้าไปนั่งในยานย้อนเวลาเข้าสู่อดีตผ่านบ้านของชาวไวคิง ได้ยินเสียงพูดคุย เสียงสัตว์เลี้ยงได้กลิ่นคาวปลาเมื่อแล่นผ่านบ้านชาวประมงซึ่งมีแหวนตากไวรมทำน้ำ

ต่อจากหมู่บ้านไวคิง ผู้ชมจะต้องเดินผ่านทางงานของนักโบราณคดีกำลังปฏิบัติงานกับวัตถุที่ได้จากการขุดค้น มีหุ่นนักโบราณคดียืนอยู่ในห้องปฏิบัติการ จากนั้นก็จะถึงส่วนจัดแสดงโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดค้นภายในเมืองยอร์ค

ศูนย์ไวคิงยอร์ค เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิตชีว ผู้ชมจะได้เผชิญหน้ากับคนในชุดไวคิง และชาวแซกซอนทำงานฝีมือ เช่น ทำเหรียญ บั่นดาบ ทำอาหาร และอื่นๆ ผู้ชมสามารถพูดคุยซักถามคนเหล่านั้นเพื่อให้เข้าใจถึงความเป็นอยู่ของชาวยอร์คในอดีตได้ดียิ่งขึ้น

ศูนย์ไวคิงแห่งนี้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ภายใต้การบริหารจัดการโดยองค์กรโบราณคดีแห่งยอร์ค (York Archaeological Trust) ซึ่งเป็นองค์กรการกุศล มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการศึกษาค้นคว้าทางด้านโบราณคดี ซึ่งมีกิจกรรมหลากหลาย เช่น

- จัดงานไวคิง (Viking Festival) โดยได้รับความร่วมมือจากชาวเมืองตลกแต่งบ้านเรือน และแต่งกายแบบไวคิง มีกิจกรรมท่องเที่ยวทางเรือที่สร้างขึ้นแบบเรือไวคิง มีการแสดง จัดอาหาร และทำกิจกรรมต่างๆ อันเป็นชีวิตประจำวันและประเพณีต่างๆ ของชาวไวคิง
- รับชุดค้นและศึกษาทางด้านโบราณคดี รวมทั้งจัดอบรมนักโบราณคดีรุ่นจิ๋วหรือประชาชนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการชุดค้น
- รับผิดชอบอาหารแบบไวคิง หรือจัดงานปาร์ตี้แบบไวคิงสำหรับบุคคลทั่วไป รวมทั้งบริษัทห้างร้านที่ต้องการจะเลี้ยงแขกต่างเมือง หรือจัดปาร์ตี้สำหรับเด็ก
- จัดทำของที่ระลึกตามแบบดั้งเดิมออกจำหน่าย

พิพิธภัณฑ์และกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจากทั่วโลกเดินทางมาสู่เมืองยอร์ค มาเป็นลูกค้าของศูนย์การค้า คอปเปอร์เกตอันเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ทำให้ประชาชนชาวยอร์คมีความเป็นอยู่และเศรษฐกิจที่เจริญมั่นคง

2. พิพิธภัณฑ์สต็อกโฮล์มยุคกลาง The Museum of Medieval Stockholm

สต็อกโฮล์มเป็นเมืองเก่าที่ได้รับการดูแลรักษาไว้อย่างดี ตึกเก่าอายุ 200-300 ปี ยังคงอยู่ และยังใช้งานอยู่ทั่วไปในใจกลางเมือง และท่ามกลางตึกเก่าแก่เหล่านั้นในตัวเมืองสต็อกโฮล์มมีปัญหาเรื่องที่จะตรงจริงมีโครงการจะก่อสร้างที่จอดรถสำหรับรัฐสภาไว้ริมแม่น้ำตรงสะพานที่จะข้ามไปสู่พระราชวัง แต่ก่อนที่จะมีการก่อสร้างสาธารณะ (Public Construction) กฎหมายกำหนดให้มีการชุดค้นทางโบราณคดีเพื่อศึกษาว่าพื้นที่ก่อสร้างนั้นมีหลักฐานทางโบราณคดีใดๆ อยู่บ้างหรือไม่ การชุดค้นเริ่ม

ขึ้นในปี ค.ศ. 1976 บนเกาะศักดิ์สิทธิ์ (Island of the Holy Spirit) ทางทิศเหนือของพระราชวัง จากการขุดค้นดังกล่าวได้พบหลักฐานของคนยุคกลางในสต็อกโฮล์มในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 13 มาถึงปัจจุบัน บริเวณที่ขุดค้นมีพื้นที่ 8000 ตารางเมตรได้พบซากกำแพงสิ่งก่อสร้างซึ่งเป็นพระราชวังในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 17 และกำแพงเมืองซึ่งสร้างขึ้นราว ค.ศ. 1530 นอกจากนี้ยังได้พบซากเรือจำนวนกว่า 11 ลำ

การขุดค้นดำเนินการระหว่างปี ค.ศ. 1976-1980 ได้หลักฐานซึ่งเป็นข้อมูล และหลักฐานทางวัตถุเป็นจำนวนมาก จุดมุ่งหมายเดิมคือการก่อสร้างอาคารจอดรถของรัฐบาล มาบัดนี้เริ่มมีข้อถกเถียงว่าจะทำอย่างไรต่อไปกับพื้นที่ขุดค้นและวัตถุที่ได้จากการขุดค้น จะคงตามโครงการเดิมคือสร้างที่จอดรถ บริเวณตอนรับซึ่งเป็นร้านขายของของรัฐบาลของประเทศสวีเดนหรือไม่

ในที่สุดก็มีการลงมติว่า ซากโบราณสถานคือกำแพงเมืองและผนังโบสถ์จะได้รับการอนุรักษ์ไว้ และจะสร้างพิพิธภัณฑท์ครอบโบราณสถานไว้

ในปี ค.ศ. 1986 พิพิธภัณฑท์สต็อกโฮล์มยุคกลางเปิดให้ประชาชนเข้าชมเป็นครั้งแรก โดยมีการจัดแสดงวัตถุที่ได้จากการขุดค้นช่วงปี 1970 เศษ และวัตถุในยุคกลางที่มีการขุดค้นพบก่อนหน้านี้ เล่าเรื่องความเป็นอยู่ของผู้คนในสต็อกโฮล์มในช่วงศตวรรษที่ 13-16 บางช่วงจำลองฉากทะเลแลงแกงบนเนินสูง มีภาพเมฆเคลื่อนไหวไปตามแรงลม เสียงหวีดหวิวของลมบนหน้าผา มีเงาผู้ถูกลงทัณฑ์แขวนคออย่างน่าสยดสยอง บางส่วนจำลองอาคารอิฐในยุคกลาง แสดงรูปแบบอาคารและเทคนิคการก่ออิฐ อาคารไม้จำลองหมู่บ้านชาวประมงปลุกขึ้น โดยใช้เทคนิคดั้งเดิมเมื่อหลายร้อยปีก่อน

อาคารพิพิธภัณฑท์สต็อกโฮล์มยุคกลางซ่อนตัวใต้สะพานข้ามไปฝั่งกามาลาน ครอบคลุมกำแพงอิฐเก่าแก่ให้คงอยู่เป็นหลักฐานสืบต่อไปให้ประชาชน และนักท่องเที่ยวได้ชื่นชมและศึกษาค้นคว้า โดยไม่โยยตีต่อโครงการสร้างที่จอดรถสำหรับรัฐสภาอีกต่อไป

3. พิพิธภัณฑท์สถานที่อาบน้ำชาวโรมัน Roman Bath Museum

ชาวโรมันชั้นสูงเป็นชนชั้นที่มีความเป็นอยู่อย่างหรูหราสะดวกสบายในทุกแห่ง ที่ไปตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัย อาณาจักรโรมันแผ่ขยายอาณาเขตไปกว้างไกล และส่วนหนึ่งมาอาศัยอยู่ในประเทศอังกฤษ ทั้งร่องรอยอารยธรรมและความเป็นอยู่ไว้จนถึงทุกวันนี้ ณ เมืองบาร เป็นแหล่งอารยธรรมโรมันที่สำคัญแห่งหนึ่งในอังกฤษและโบราณสถานที่

โดดเด่นก็คือ สถานที่อาบน้ำของชาวโรมัน (Roman Bath) ซึ่งอยู่ในป้อมเอโบราคุม (Eboracum) นักโบราณคดีเสนอแนะว่า สถานที่อาบน้ำเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของทหารชาวโรมันใช้เป็นทั้งอาบน้ำอุ่น ออกกำลังกาย อบไอน้ำ รักษาโรค เล่นเกมส์ พบปะสังสรรค์ และทำกิจกรรมต่างๆ

ณ แหล่งโบราณคดี แหล่งนี้มีอายุตั้งแต่ต้นคริสตกาล (ราว ค.ศ. 305–306) และได้มีการขุดค้นทางโบราณคดีมาตั้งแต่ต้นคริสตศวรรษที่ 20 (ค.ศ. 1930) ได้พบโบราณวัตถุสมัยโรมันจำนวนมาก โดยเฉพาะในสวนที่เรียกว่า บ่อน้ำร้อน หรือ The Spring ซึ่งเป็นที่ซึ่งชาวโรมันมาสวดบูชาเทพีซูลิส มิเนอร์วา (Sulis Minerva) หรือเทพีเอเธเนีย (Athenia) ของชาวกรีก ผู้บูชาจะโยนข้าวของเช่นเหรียญและเครื่องประดับลงไปในบ่อน้ำเพื่อถวายเทพีให้ทรงคุ้มครองตนและครอบครัว และหากมีของหาย ชาวโรมันจะมาขอให้เทพีมิเนอร์วา ช่วยหาทางมาคืนโดยการเขียนคำขอลงบนแผ่นตะกั่วแล้วม้วนและโยนลงไปในน้ำ

จากการขุดค้นอย่างรอบคอบโดยนักโบราณคดีทำให้สามารถศึกษาเทคโนโลยีการทำน้ำร้อนในขนาดใหญ่โดยใช้แผ่นดีบุกวางเป็นแนวยาวเป็นตารางเพื่อนำความร้อนจากเตาเข้ามาสู่สระน้ำ ศึกษากระบวนการระบายน้ำทิ้งน้ำร้อนและน้ำเย็นได้อย่างชาญฉลาด การสร้างพื้นไม้บนเสาที่ทำจากแผ่นกระเบื้องซ้อนกันทีเดียว หลายเสาทำให้ได้พื้นโปร่งและไอร้อนสามารถไหลผ่านได้ตลอดด้านล่างของพื้น เป็นการรักษาความอบอุ่นในห้องไว้ได้ทั่วถึงสม่ำเสมอ

พิพิธภัณฑ์สถานที่อาบน้ำโรมัน จัดแสดงทั้งโบราณสถาน และโบราณวัตถุจากการขุดค้น มีการตีความหมายหลักฐานที่ได้จากการขุดค้นและจากการศึกษาค้นคว้าให้ผู้ชมทุกระดับทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ นักวิชาการและประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิดของชาวโรมัน เช่น มีการจินตนาการรูปแบบของที่อาบน้ำทำเป็นผนัง หรือจำลองเป็นอาคารขนาดเล็กจัดตั้งไว้ในห้องจัดแสดง หรือทำเป็นภาพเคลื่อนไหวให้เห็นรูปทรงของวิหาร และการแต่งกายของผู้คน นอกจากนี้พิพิธภัณฑ์ยังจัดหุฟังบรรยายนำชมพิพิธภัณฑ์ไว้ให้บริการ โดยแต่ละส่วนจัดแสดงจะมีหมายเลขเขียนไว้ส่วนละหมายเลข เลขเหล่านี้คือ ตัวเลขที่นักท่องเที่ยวจะกดเพื่อฟังคำบรรยายในหุฟังที่มีไว้ให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

พิพิธภัณฑ์มีกิจกรรมเสริมต่างๆ สำหรับบุคคลแต่ละกลุ่ม เช่น จัดกิจกรรม

บริการด้านการศึกษาก่อนเด็ก นักเรียนและนักศึกษา ตลอดจนประชาชนทุกระดับ มีการจัดชั้นเรียนภายในพิพิธภัณฑ์ จัดการศึกษาชีวิตชาวโรมัน ให้บริการศึกษาจากภาพถ่ายของพิพิธภัณฑ์ ให้บริการศึกษาค้นคว้าโบราณวัตถุจากห้องคลังพิพิธภัณฑ์ (Study Collection) ฯลฯ

พิพิธภัณฑ์ ณ แหล่งโบราณคดีโอลิมเปีย Olympia Site Museum

ราว 3-4 ชั่วโมงโดยทางรถยนต์จากกรุงเอเธน มีแหล่งโบราณคดีที่สำคัญแห่งหนึ่งซึ่งมีชื่อเสียงไปทั่วโลก เพราะเป็นสถานที่กำเนิดกีฬาระดับโลกที่สำคัญที่สุดนั่นก็คือ กีฬาโอลิมปิก และแหล่งโบราณคดีนั้นเรียกว่า โอลิมเปีย

แหล่งโบราณคดีโอลิมเปียเป็นกลุ่มโบราณสถานที่สร้างอุทิศถวายมหาเทพซุส (Zeus) ซึ่งเป็นเทพแห่งโอลิมปัส ประกอบด้วยวิหารของซุส และวิหารของเฮรา พระมเหสีเป็นหลัก และสิ่งก่อสร้างประกอบอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีสนามกีฬาขนาดใหญ่อันเป็นที่กำเนิดกีฬาโอลิมปิก

พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่นอกเขตโบราณสถานเริ่มก่อสร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1975 และเปิดให้ประชาชนชมในปี 1982

อาคารพิพิธภัณฑ์ออกแบบโดยปลาโตรโคลอส คาราตินอส เป็นอาคารชั้นเดียวแบบเรียบๆ อยู่นอกเขตโบราณสถาน มีการปลูกต้นไม้หนาที่บดบังตัวพิพิธภัณฑ์ไว้ให้แยกออกจากโบราณสถาน ทางเข้าสู่พิพิธภัณฑ์เป็นถนนดินแคบๆ พอรถแล่นได้ โดยรวมแล้วอาคารหลังนี้ดูเป็นเด็กน้อยที่สงบเสงี่ยมอยู่ท่ามกลางโบราณสถานซึ่งเปรียบเสมือนผู้สูงอายุที่ทรงภูมิปัญญา การจัดแสดงภายในก็เรียบง่ายไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ใช้แสงสว่างจากดวงอาทิตย์ซึ่งสาดส่องเข้ามาทางช่องแสงด้านบนใต้เพดานซึ่งเป็นแสงที่ไม่มีลำแสง (indirect sunlight) ทำให้ห้องจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์สว่างสดใสทั่วกันทั้งห้อง

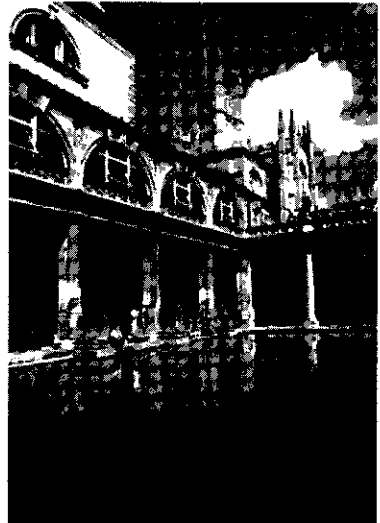
ภายในพิพิธภัณฑ์เก็บรวบรวมโบราณวัตถุดังนี้

- โบราณวัตถุทำด้วยดินเผา ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยฮาเคลิก และคลาสสิก
- โบราณวัตถุสำริด
- ประติมากรรม สมัยฮาเคลิก ถึง สมัยโรมัน

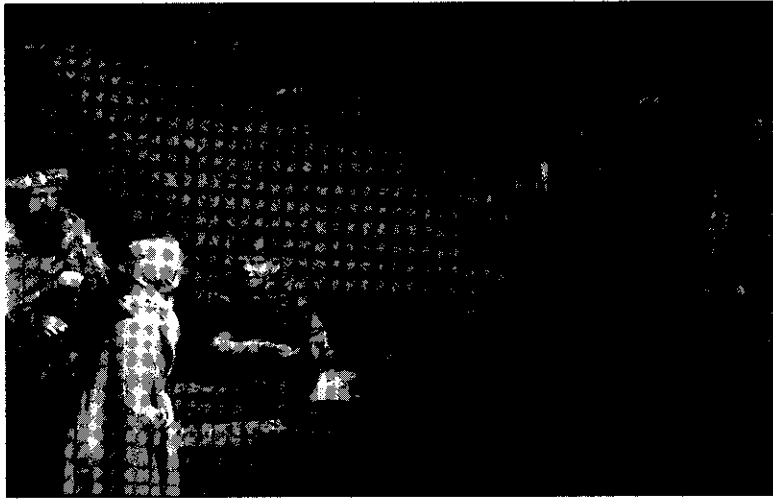

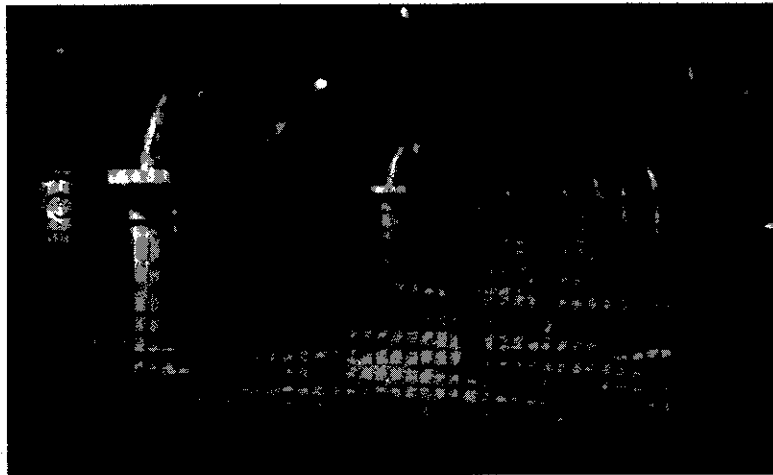
พิพิธภัณฑ์ประจำแหล่งโบราณคดีโอลิมเปีย ประเทศกรีซ เป็นอาคารชั้นเดียวซ่อนตัวอยู่ในแมกไม้

สระน้ำใหญ่ (The Great Bath) พิพิธภัณฑ์สถานที่อาบน้ำชาวโรมัน เมืองบาส ประเทศอังกฤษ เมื่อสูบน้ำออกจากสระจนหมดจะเห็นว่าน้ำในสระอุ่นขึ้นได้โดยการให้ความร้อนผ่านแถบตะกั่วที่วางระหว่างแผ่นหิน ซึ่งต่อไปถึงเตาให้ความร้อนและจะรักษาอุณหภูมิของน้ำไว้ที่ 45 องศาเซลเซียส
ที่มา : www.romanbaths.co.uk

การจัดแสดงหมู่บ้านไวคิง ณ ศูนย์ไวคิงแห่งยอร์ค เมืองยอร์ค ประเทศอังกฤษ ผู้ชมจะนั่งรถไฟฟ้าผ่าน ได้เห็นภาพ ได้ยินเสียง และได้กลิ่นต่างๆ ภาพจากสไลด์ของศูนย์ไวคิงแห่งยอร์ค

การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สตอกโฮล์มยุคกลาง จำลองอุโมงในยุคนั้นโดยใช้เทคนิคการจัดวางกระจกให้เงาสะท้อนเกิดความลึก

- โบราณวัตถุที่เกี่ยวกับกีฬาโอลิมปิก

พิพิธภัณฑ์แห่งนี้มีวิธีการจัดแสดงโบราณวัตถุที่สามารถให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ชมได้อย่างชัดเจนโดยไม่ต้องใช้คำบรรยาย เช่น กลุ่มประติมากรรมประดับหน้าบันประกอบด้วยประติมากรรมกว่าสิบชิ้น ถ้ากระจายกันจัดแสดงแต่ละชิ้นบนแท่นแยกออกจากกันก็จะสามารถจัดแสดงได้เต็มห้องทั้งห้อง แต่พิพิธภัณฑ์ที่โอลิมเปียจัดแสดงประติมากรรมทั้งกลุ่มรวมกันตามที่เคยอยู่บนหน้าบัน ซึ่งเรียงตัวกันเป็นรูปสามเหลี่ยมตามรูปทรงของหน้าจั่ววิหาร ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าประติมากรรมทั้งหมดนี้เคยตั้งประดับอยู่ ณ ที่ใด

พิพิธภัณฑ์ ณ แหล่งโบราณคดีโอลิมเปียเป็นพิพิธภัณฑ์ที่น่าสนใจ ทั้งในด้านรูปแบบอาคารและการจัดแสดง และนำชมเขยสถาปนิกที่ปราศจากความยึดถืออัตตา (ego) ไม่แสดงความเด่นของอาคารซึ่งเป็นผลงานของตนเพื่อข่มสิ่งก่อสร้างอื่นๆ โดยรอบ แต่ก็ยังคงรักษาประโยชน์ใช้สอยของการเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์ไว้ได้เป็นอย่างดี

สรุป

สิ่งสำคัญในการจัดทำพิพิธภัณฑ์ ณ แหล่งโบราณคดี คือ

1. อาคารพิพิธภัณฑ์จะต้องผสมกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ไม่แสดงตนเด่นเป็นสิ่งแปลกปลอมในแหล่งโบราณคดี
2. พิพิธภัณฑ์จะต้องเกิดจากการศึกษาค้นคว้าและขุดค้นตามหลักวิชาการโดยนักวิชาการมืออาชีพ เพราะจะทำให้ได้หลักฐานเรื่องราวมาประกอบกับวัตถุที่ขุดค้นได้ เรื่องราวของวัตถุมีความสำคัญเท่ากับตัวโบราณวัตถุ
3. การจัดแสดงต้องเล่าเรื่องราว ทั้งเรื่องราวเกี่ยวกับวัตถุจัดแสดง เรื่องราวของโบราณสถาน และเรื่องราวของผู้คน และชุมชนที่เคยอาศัยอยู่ ณ แหล่งโบราณคดีนั้น

บรรณานุกรม

- <http://cruises.about.com/library/picture/hebridean/blgreece23.htm>
<http://frommers.com/destinations/olympia/A28202.html#top>
http://fodors.com/world/europe/greece/peloponese/entity_93220.html
<http://perseus.tufts.edu/cgi-bin/siteindex?lookup=Olympia>
<http://olympia-greece.org/museum.html>
http://en.wikipedia.org/wiki/Olympia_Archaeological_Museum
http://grisel.net/olympia_museum.htm
<http://bibleplaces.com/olympia.htm>
<http://medeltidsmuseet.stockholm.se/index.php?-sprak=english>
<http://stockholmtown.com/>
http://en.wikipedia.org/wiki/Museum_of_Medieval_Stockholm
<http://professionaltravelguide.com/seedo/default.aspx?typ=SEENDO&pk=2065404>
<http://romanbaths.co.uk/>
[http://en.wikipedia.org/wiki/Roman_Baths_\(Bath\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Roman_Baths_(Bath))
<http://viking.jorvik.com>
<http://jorvik-viking-centre.co.uk/>
<http://britainexpress.com/cities/york/yorvik.htm>
http://en.wikipedia.org/wiki/JORVIK_Viking_Centre